

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 274/2559

พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ รองศาสตราจารย์เพลินจิต ทมทิตชงค์โจทก์ร่วม นางสาวเปมิกาหรือ ศิวพรหรือสิริรัชสิริหรืออยู่ วีรชัชรัชชิตหรือเหลืองเรณุกุล กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 342, ป.อ. มาตรา 341, ป.วิ.อ. มาตรา 212, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.วิ.อ. มาตรา 192, ป.วิ.อ. มาตรา 195

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จำเลยที่ 1 หลอกหลวงเอาทรัพย์สินจากผู้เสียหายที่ 1 ในขณะที่ผู้เสียหายที่ 1 มีอาการป่วยทางจิต ซึ่งเป็นบุคคลที่มีภาวะแห่งจิตต่ำกว่าปกติ และยอมถูกหลอกหลวงได้โดยง่ายกว่าคนปกติทั่วไปนั้น ถือเป็นการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงโดยอาศัยความอ่อนแอแห่งจิตของผู้เสียหายที่ 1 ผู้ถูกหลอกหลวง จึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 342 (2) หากใช้เป็นเพียงความผิดตาม ป.อ. มาตรา 341 ดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยไม่ แต่เมื่อโจทก์และโจทก์ร่วมมิได้ฎีกา ศาลฎีกาจึงเพียงแก้ไขปรับบทลงโทษจำเลยทั้งสี่เสียใหม่ให้ถูกต้อง แต่ก็ไม่อาจเพิ่มเติมโทษจำเลยทั้งสี่ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 212 ประกอบมาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 341, 342 และให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันคืนหรือชดใช้ราคาทรัพย์สิน 9,525,287 บาท แก่ผู้เสียหาย จำเลยทั้งสี่ให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา รองศาสตราจารย์เพลินจิต ผู้เสียหายที่ 3 ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 และมาตรา 341 ประกอบมาตรา 80 จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีความผิดตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ประกอบมาตรา 86 และมาตรา 341 ประกอบมาตรา 80, 86 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกจำเลยที่ 1 ฐานฉ้อโกงกระทงละ 6 เดือน รวม 7 กระทง และฐานพยายามฉ้อโกง กระทงละ 4 เดือนรวม 3 กระทง รวมจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 54 เดือน ลงโทษจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ในความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานฉ้อโกงจำคุกคนละ 4 เดือนและปรับคนละ กระทงละ 3,000 บาท รวม 7 กระทง และฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานพยายามฉ้อโกงจำคุกคนละ กระทงละ 2 เดือน 20 วันและปรับคนละ กระทงละ 2,000 บาท รวม 3 กระทง รวมจำคุกจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 คนละ 34 เดือน 60 วัน และปรับคนละ 27,000 บาท จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ประกอบอาชีพการงานที่มั่นคงเป็นกิจจะลักษณะ ไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน ประกอบกับมีพฤติการณ์เป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น โทษจำคุกจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ทุกกระทงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันคืนหรือชดใช้ราคาทรัพย์สิน 8,035,387 บาท แก่ผู้เสียหาย ขอให้และคำขออื่นให้ยก โจทก์ โจทก์ร่วม และจำเลยทั้งสี่อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า หากจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันคืนหรือชดใช้ราคาทรัพย์สิน 8,395,387 บาท แก่ผู้เสียหาย นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสี่ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความ

มิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า นายประกิตเผ่า ผู้เสียหายที่ 1 เป็นบุตรของนายช่วง และ รongศาสตราจารย์เพลินจิต โจทก์ร่วม ผู้เสียหายที่ 1 มีพี่ชาย 2 คน คือนายประกิตพงศ์ และนาย ประกิตพันธุ์ มีน้องสาว 1 คน คือ นางฐารินี ส่วนนางอลิสา ผู้เสียหายที่ 2 เป็นภริยาของผู้เสียหายที่ 1 จดทะเบียนสมรสกันในปี 2537 และมีบุตรด้วยกัน 2 คน ผู้เสียหายที่ 1 ที่ 2 และครอบครัวย้าย ออกจากบ้านของบิดามารดาไปอยู่ที่ตำบลศาลายาอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2549 เมื่อปี 2536 ผู้เสียหายที่ 1 สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลและรับราชการเป็นแพทย์ประมาณ 2 ปี จึงลาออกจากราชการมาช่วยกิจการ โรงเรียนกวดวิชาแอฟฟลายด์ฟิสิกส์ อันเป็นกิจการของครอบครัวเมื่อประมาณปี 2537 ซึ่งขณะ เกิดเหตุมีทั้งหมด 4 สาขา ได้แก่ สาขาสยามสแควร์ สาขาบางกะปิ สาขางามวงศ์วาน และสาขาวิสุทธิกษัตริย์ และยังได้ร่วมหุ้นกับผู้อื่นอีกประมาณ 13 ถึง 14 สาขาทั่วประเทศบุคคลในครอบครัว แบ่งงานกันรับผิดชอบในโรงเรียนกวดวิชาดังกล่าว โดยโจทก์ร่วมทำหน้าที่บริหารงานด้านบัญชี และการเงิน นายช่วงและผู้เสียหายที่ 1 ทำหน้าที่ฝ่ายวิชาการและเป็นผู้สอน ผู้เสียหายที่ 2 ทำหน้าที่บริหารงานบุคคล ส่วนนายประกิตพันธุ์และนางฐารินีทำหน้าที่ค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการ และผลิตสื่อการเรียนการสอน และโจทก์ร่วมยังเป็นผู้จัดสรรรายได้ต่างๆ ให้บุคคลในครอบครัวโดยใช้หลักว่าผู้ใดทำงานมากจะได้รับส่วนแบ่งมาก จำนวนเงินรายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับจำนวน นักเรียนที่สมัครในแต่ละปี จำเลยที่ 1 เกิดปี 2525 จำเลยที่ 1 รู้จักกับผู้เสียหายที่ 1 ตั้งแต่วัยชั้น มัธยม เพราะไปเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนของผู้เสียหาย 1 จำเลยที่ 1 แพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล สาขาวิชาสอบเข้าเรียนคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2544 ต่อมาได้สอบคัดเลือก ใหม่ได้ที่คณะกายภาพบำบัดและปี 2546 สอบคัดเลือกเข้าเรียนใหม่ที่คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย โดยก่อนสอบ จำเลยที่ 1 ก็ไปนั่งเรียนที่โรงเรียนของผู้เสียหายที่ 1 ด้วยการที่จำเลยที่ 1 หลอกลวงเอาทรัพย์สินไปจากผู้เสียหายที่ 1 โดยมีจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 เป็นผู้สนับสนุน ในขณะที่ ผู้เสียหายที่ 1 มีอาการป่วยทางจิต ซึ่งเป็นบุคคลที่มีภาวะแห่งจิตต่ำกว่าคนปกติ และยอมถูกลอกลวงได้โดยง่ายกว่าคนปกติทั่วไปนั้นถือเป็นการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงโดยอาศัย ความอ่อนแอแห่งจิตของผู้เสียหายที่ 1 ผู้ถูกลอกลวงแล้ว จึงเป็นความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 342 (2) หากใช้เป็นเพียงความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยไม่แต่เมื่อโจทก์และโจทก์ร่วมมิได้ฎีกา ศาลฎีกาจึงเพียง แก้ไขปรับบทลงโทษจำเลยทั้งสี่เสียใหม่ให้ถูกต้อง แต่ไม่อาจเพิ่มเติมโทษจำเลยทั้งสี่ได้ ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 212 ประกอบมาตรา 225 นอกจากนี้ที่ ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันคืนหรือชดเชยราคาทรัพย์สินคือ ค่าเช่าห้องพัก คอนโดมิเนียมของพนักงานรักษาความปลอดภัยอีก 60,000 บาท และค่าใช้จ่ายรายเดือนอีก 300,000 บาท แก่ผู้เสียหายนั้นเมื่อรวมกับค่าเช่าห้องพักคอนโดมิเนียมของจำเลยที่ 1 ที่ศาลชั้นต้น พิพากษาให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันคืนหรือชดเชย 150,000 บาท แก่ผู้เสียหายแล้ว จึงเป็นเงิน 510,000 บาท แต่โจทก์ขอค่าเช่าห้องพักจำเลยที่ 1 ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันคืนหรือชดเชย 150,000 บาท แก่ผู้เสียหายแล้ว จึงเป็นเงิน 510,000 บาท คอนโดมิเนียมตามฟ้องในส่วนนี้มา เพียง 410,000 บาท การที่ศาลอุทธรณ์กำหนดค่าใช้จ่ายรายเดือนดังกล่าวให้ 300,000 บาท รวม แล้วเป็นเงิน 510,000 บาท นั้น จึงเป็นการพิพากษาเกินคำขอ ซึ่งเป็นการไม่ชอบด้วย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคหนึ่ง และที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า จำเลยทั้งสี่ไม่ต้องคืนอาวุธปืนทั้ง 3 กระบอก เป็นเงิน 200,000 บาท แก่ผู้เสียหาย แต่ศาลอุทธรณ์

ไม่ได้นำเงินที่จำเลยทั้งสองชดใช้คืนในส่วนของอาวุธปืนจำนวน 130,000 บาท ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น หักออกจากราคาทรัพย์สินที่จำเลยทั้งสองร่วมกันค้ำหรือชดใช้แก่ผู้เสียหายด้วยซึ่งเป็นการไม่ชอบเช่นกัน ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นสู่ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พินิจพิจารณาเห็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 342 (2) และมาตรา 342 (2) ประกอบมาตรา 80 จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 342 (2) ประกอบมาตรา 86 และมาตรา 342 (2) ประกอบมาตรา 80, 86 ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันค้ำหรือชดใช้ราคาทรัพย์สินรวม 8,165,387 บาท แก่ผู้เสียหายที่ 1 ที่ 2 และโจทก์ร่วม นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ทวิ ประจวบลาภ · ขาดิชาญ กริชชาญชัย · ไพจิตร สวัสดิสาร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/274/2559>